

Kommunalekonomins utveckling till år 2021

Källa: Programmet för kommunernas ekonomi 28.4.2017
samt Kommunförbundets beräkningar

I utvecklingsprognosen har man eftersträvat att beakta vård- och landskapsreformens effekter på kommunalekonomi

Den totalekonomiska utvecklingen, prognoser och antaganden

Källa: Åren 2015-2016 Statistikcentralen, prognoser för åren 2017-2021 FM 28.4.2017

Förändring, %:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BNP, volymförändring	0,3	1,4	1,2	1,0	1,2	1,0	1,0
Lönesumma	1,0	1,6	0,9	1,7	2,0	2,6	2,7
Inkomstnivå	1,4	1,2	0,5	1,2	1,5	2,2	2,3
Arbetslöshetsgrad	9,4	8,8	8,5	8,1	7,8	7,6	7,4
Konsumentpriser	-0,2	0,4	1,2	1,3	1,4	1,7	2,0
Kommunernas kostnadsnivå	0,6	0,8	-1,7	0,7	0,7	3,1	2,0
Statsandelsindex	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	2,0
Kommunernas inkomstnivå	0,8	1,0	-0,6	1,1	1,7	3,4	2,1

Prognoser i maj 2016 (Programmet för kommunernas ekonomi):

BNP, volymförändring	0,2	1,1	0,9	1,1	1,3	1,3
Lönesumman	1,0	1,7	0,8	1,7	2,3	3,0
Inkomstnivå	1,3	1,2	0,8	1,2	1,7	2,1
Arbetslöshetsgrad	9,4	9,0	8,8	8,5	8,1	7,7
Konsumentpriser	-0,2	0,4	1,1	1,3	1,6	1,8
Kommunernas kostnadsnivå	0,6	1,0	-0,7	0,7	0,7	2,1

1) I indexet har man beaktat nedskärningen av semesterpengen år 2017 och dess återbetalning år 2020.
Utän dessa poster skulle ändringen vara -0,7 % år 2017 och 2,1 % år 2020.

Kalkyl över vård- och landskapsreformens effekter på kommunernas och samkommunernas ekonomi, md €

Post i resultaträkningen och finansieringsanalysen	Effekt på resultatet / verks. och inv. kassaflöde
Verksamhetsinkomster	-2,3
Verksamhetsutgifter	+20,3
Verksamhetsbidrag	+18,0
Skatteinkomster sammanlagt	-12,3
- <i>Kommunalskatt</i>	-11,7
- <i>Samfundsskatt</i>	-0,6
Statsandelar	-6,2
Årsbidrag	-0,5
Avskrivningar	+0,3
Räkenskapsperiodens resultat	-0,2
Investeringar, netto	+0,8
Verksamhetens och invest. kassaflöde	+0,3

Lånestocken minskar med uppskattningsvis 2,0 md euro, då de lagstadgade samkommunernas lån överflyttas till landskapen

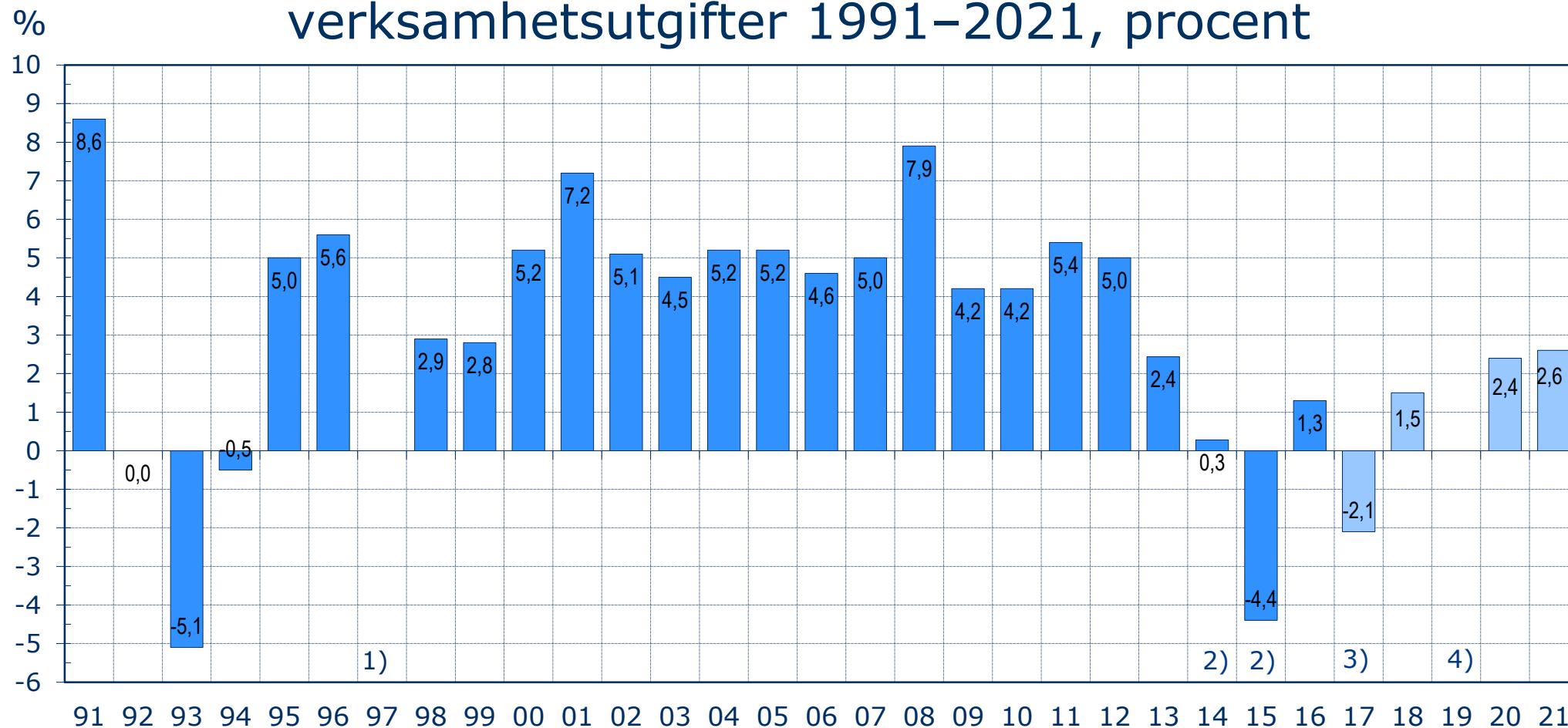
Kommunernas och samkommunernas bruttoutgifter, md €

	2015	2016*	2017** 1)	2018**	2019** 2)	2020**	2021**
Verksamhetsutgifter	36,75	37,22	36,42	36,98	17,13	17,54	18,00
- Personalutgifter	21,01	20,84	20,28	20,45	10,44	10,68	10,93
- Löner	16,13	15,98	15,91	16,15	8,36	8,54	8,74
- Övriga personalutgifter	4,88	4,86	4,37	4,31	2,09	2,14	2,19
- Inköp (material och tjänster)	12,16	12,53	12,96	13,40	5,57	5,73	5,93
- Understöd	2,68	2,78	2,11	2,06	1,27	1,27	1,28
- Övriga verksamhetsutgifter	0,90	1,06	1,06	1,06	-0,15	-0,15	-0,15
Ränteutgifter	0,29	0,27	0,28	0,31	0,29	0,30	0,31
Investeringar	4,42	4,23	4,70	4,85	4,05	4,10	4,15
Sammanlagt	41,45	41,72	41,40	42,14	21,47	21,93	22,46
Förändring, %:							
Verksamhetsutgifter		1,3	-2,1	1,5	-53,7	2,4	2,6
- Löner		-1,0	-0,4	1,5	-48,2	2,2	2,4
- Inköp (material och tjänster)		3,1	3,4	3,4	-58,4	2,9	3,5
Utgifter sammanlagt		0,6	-0,8	1,8	-49,0	2,1	2,4

1) År 2017 minskar verksamhetsutgifterna (samt verksamhetsinkomsterna och statsandelarna) pga av att utbetalandet och fakturerandet av det grundläggande utkomststödet överflyttas till FPA. Effekten på verksamhetsutgifterna är ca. -700 miljoner euro. Konkurrenskraftsavtalet påverkar personalutgifterna år 2017 med ca. - 700 miljoner euro.

2) Från och med år 2019 har man i utgiftsnivån beaktat vård- och landskapsreformen.

Förändring i kommunernas och samkommunernas verksamhetsutgifter 1991–2021, procent

- 1) Uppgifterna för år 1997 är inte jämförbara med tidigare år bl.a. på grund av huvudmannamodellen inom undervisningsväsendet
- 2) Åren 2014-2015 saktar verksamhetsutgifternas tillväxt ner pga bolagiseringen av de kommunala affärsverken och yrkeshögskolorna. Dessutom inverkar statistikreformen på utgiftsnivån år 2015. Utan dessa åtgärder skulle tillväxten vara ca. 1 % åren 2014 och 2015.
- 3) År 2017 saktar verksamhetsutgifternas tillväxt ner pga av att utbetalandet och fakturerandet av det grundläggande utkomststödet flyttas över till FPA samt konkurrenskraftsavtalet. Utan dessa överflyttningar skulle tillväxten vara ca +1,5 %.
- 4) På grund av vård- och landskapsreformen är år 2019 inte jämförbart med tidigare år.

Kommunernas skatteinkomster 2015–2021, md €

(Hållbarhetsberäkningen, kommunernas skattesatser oförändrade 2017–2018 samt 2019-2021)

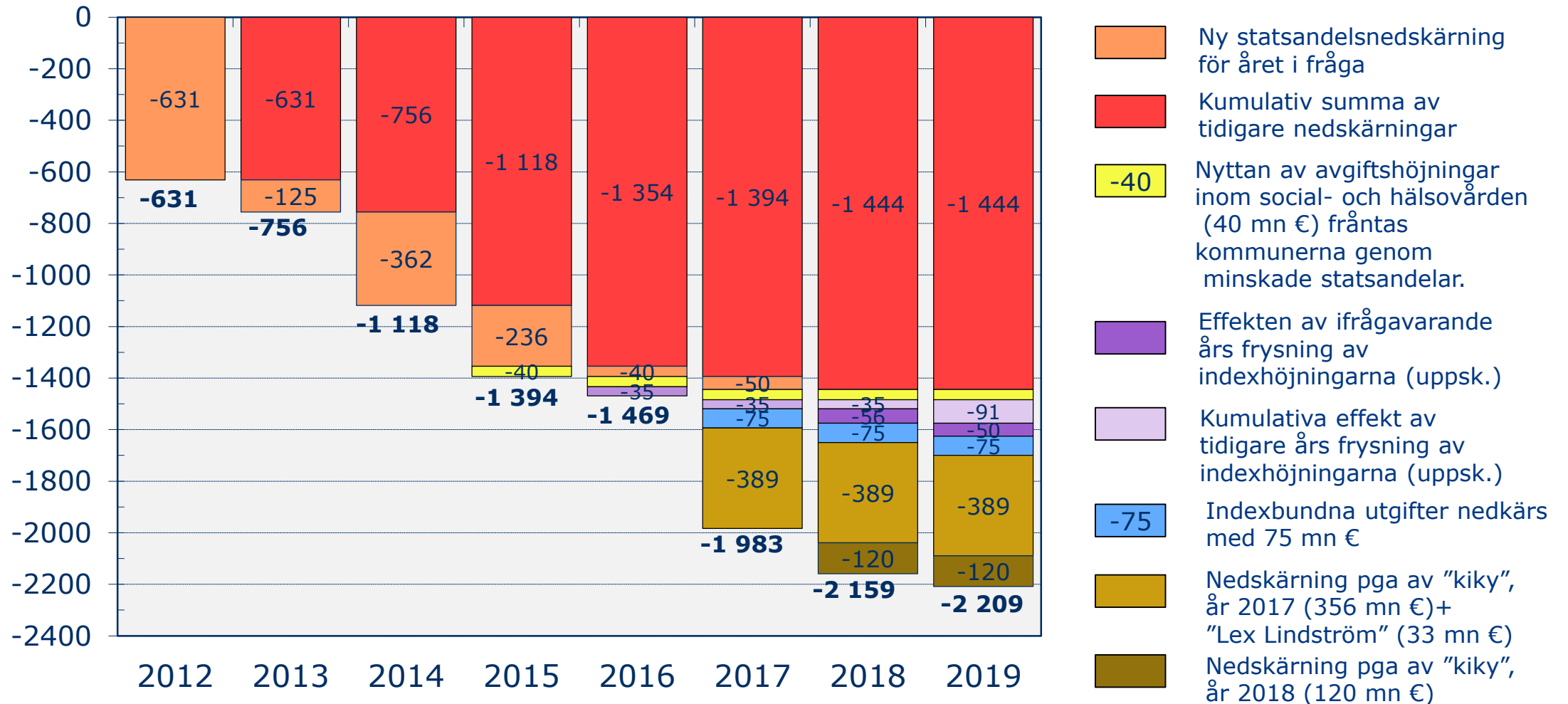
	2015	2016*	2017**	2018**	2019** 3)	2020**	2021**
Skatteslag							
Kommunalskatt	18,54	18,87	18,54	18,94	8,58	8,27	8,32
Samfundsskatt	1,65	1,54	1,53	1,62	1,24	1,22	1,26
Fatighetsskatt	1,59	1,67	1,75	1,84	1,90	1,94	1,97
Skatter sammanlagt	21,77	22,07	21,83	22,40	11,73	11,42	11,55
Förändring, %:							
Kommunalskatt	1,9	1,8	-1,7	2,2	-54,7	-3,7	0,6
Samfundsskatt	12,0	-6,7	-0,3	5,6	-23,1	-2,3	3,4
Fatighetsskatt	4,9	5,2	5,1	4,8	3,4	2,0	2,0
Skatter sammanlagt	2,8	1,4	-1,1	2,6	-47,6	-2,6	1,1
Inkomstskattesats, genomsn.	19,82	19,86	19,91	19,91	7,57	7,57	7,57
Samfundskattesats	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Andel av samfundsskatten, %	36,87	30,92 ¹⁾	30,34	31,47 ²⁾	20,93	20,93	20,93

1) Den tillfälliga höjningen av kommunernas samfundsskatteandel på fem procentenheter avslutades år 2016

2) Förskoleutbildningens sänkta klientavgifter kompenseras år 2018 genom en förhöjning av samfundsskatteandelen (60 milj. €) samt fastighetsskatterna (25 milj. €)

3) De insamlade skatteinkomsterna förblir på en högre nivå år 2019 än vad nedskärningen av skattsatserna och samfundsskatteandelen antyder. Detta beror på att de tidigare skatteårens skatter år 2019 ännu insamlas med tidigare skatteårens högre skattesatser och fördelningsandelar.

Nedskärningarna i statsandelen för kommunal basservice* 2012–2019¹⁾, mn €

* Dessutom en nedskärning av UKM:s statsandelsfinansiering med ca 400 miljoner euro åren 2012-2015. Åren 2016-2019 är UKM:s nedskärningar uppskattningsvis över 220 miljoner euro i 2019 års nivå.

1) I 2019 års uppgifter har man inte beaktat landskapsreformens effekter på nedskärningarna.

Kommunernas och samkommunernas ekonomi, md €

(uppskattningar enligt hållbarhetsberäkningen)

	2015	2016*	2017**	2018**	2019**	2020**	2021**
					1)		
Verksamhetsbidrag	-27,56	-28,00	-27,47	-28,01	-10,40	-10,62	-10,89
Skatteinkomster	21,77	22,07	21,83	22,40	11,73	11,42	11,55
Statsandelar för driftsek.	8,23	8,81	8,67	8,55	2,36	2,50	2,57
Finansiella poster, netto	0,25	0,26	0,26	0,24	0,27	0,27	0,27
Årsbidrag	2,70	3,15	3,29	3,17	3,95	3,57	3,49
Avskrivningar	-2,66	-2,63	-2,73	-2,83	-2,65	-2,75	-2,85
Extraordinära poster, netto	0,33	0,33	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29
Räkenskapsperiodens result	0,36	0,84	0,84	0,62	1,59	1,10	0,93
Rättelsepost. till internt tillförda	-0,61	-0,56	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57
Internt tillförda medel	2,42	2,91	3,01	2,89	3,67	3,29	3,21
Investeringar, netto	-3,25	-3,18	-3,60	-3,70	-3,12	-3,21	-3,26
Finansieringsresultat²⁾	-0,83	-0,26	-0,59	-0,81	0,55	0,08	-0,04
Lånestock	17,40	18,02	18,66	19,53	17,02	16,99	17,08
Likvida medel	5,11	5,23	5,24	5,24	5,24	5,23	5,23

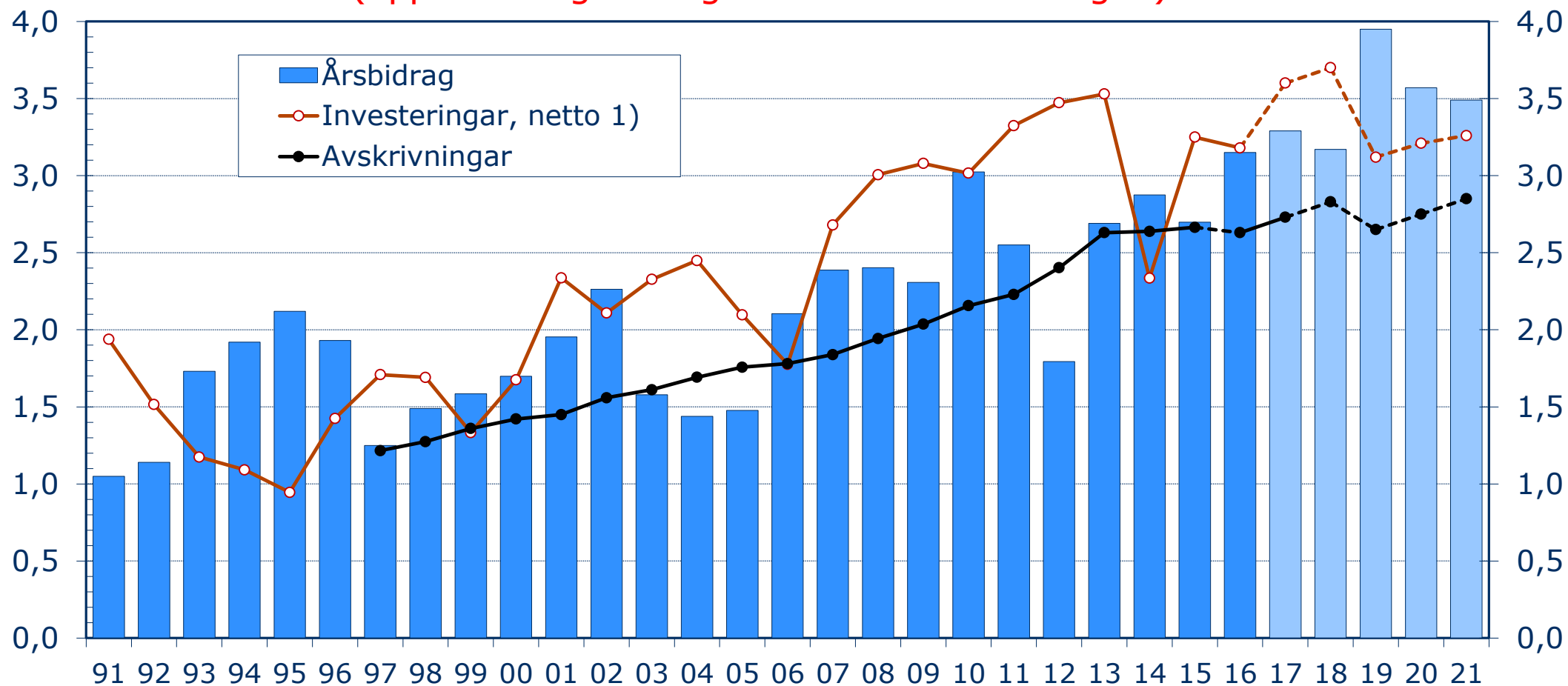
1) Fastän skattesatserna och samfundskattens fördelningsandel nedsöks, förbättras trots allt ekonomin år 2019. Det beror på att det till kommunerna ännu redovisas skatter från tidigare skatteår där högre skattesatser och fördelningsandelar tillämpats.

2) Finansieringsresultat = Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde = Internt tillförda medel + investeringar, netto

Internt tillförda medel = Årsbidrag + extraordinära poster, netto + rättelseposter till internt tillförda medel.

Den kommunala sektorns årsbidrag, avskrivningar och investeringar¹⁾ 1991–2021, md € (uppskattningar enligt hållbarhetsberäkningen)

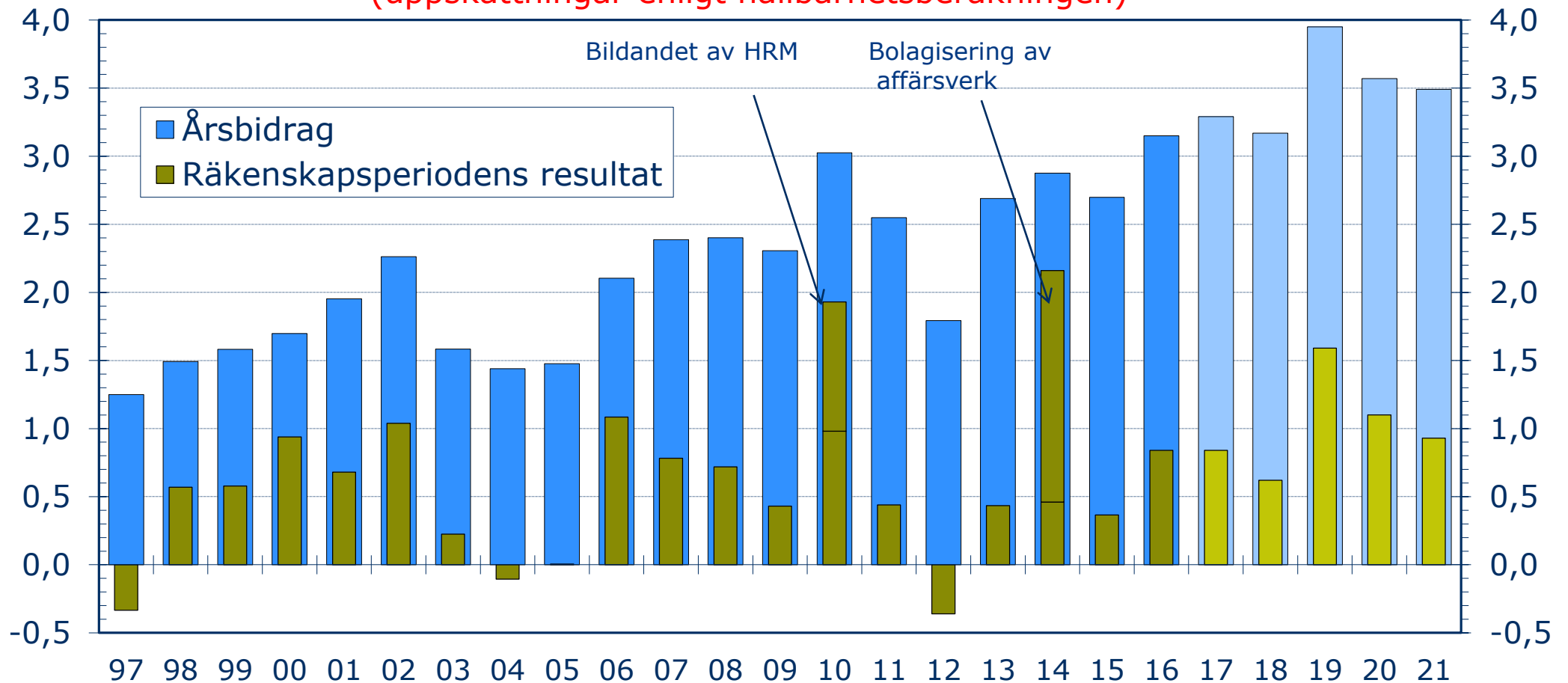
1) Investeringar, netto = Investeringsutgifter – finansieringsandelar – inkomster från försäljning av anläggningstillgångar.

Bolagiserandet av de kommunala affärsverken inverkar på nettoinvesteringarnas nivå år 2014

Det förbättrade årsbidraget år 2019 beror på att det till kommunerna ännu redovisas skatter från tidigare skatteår där högre skattesatser och fördelningsandelar tillämpats.

Kommunsektorns årsbidrag och räkenskapsperiodens resultat år 1997–2021, md € (löpande priser)

(uppskattningar enligt hållbarhetsberäkningen)

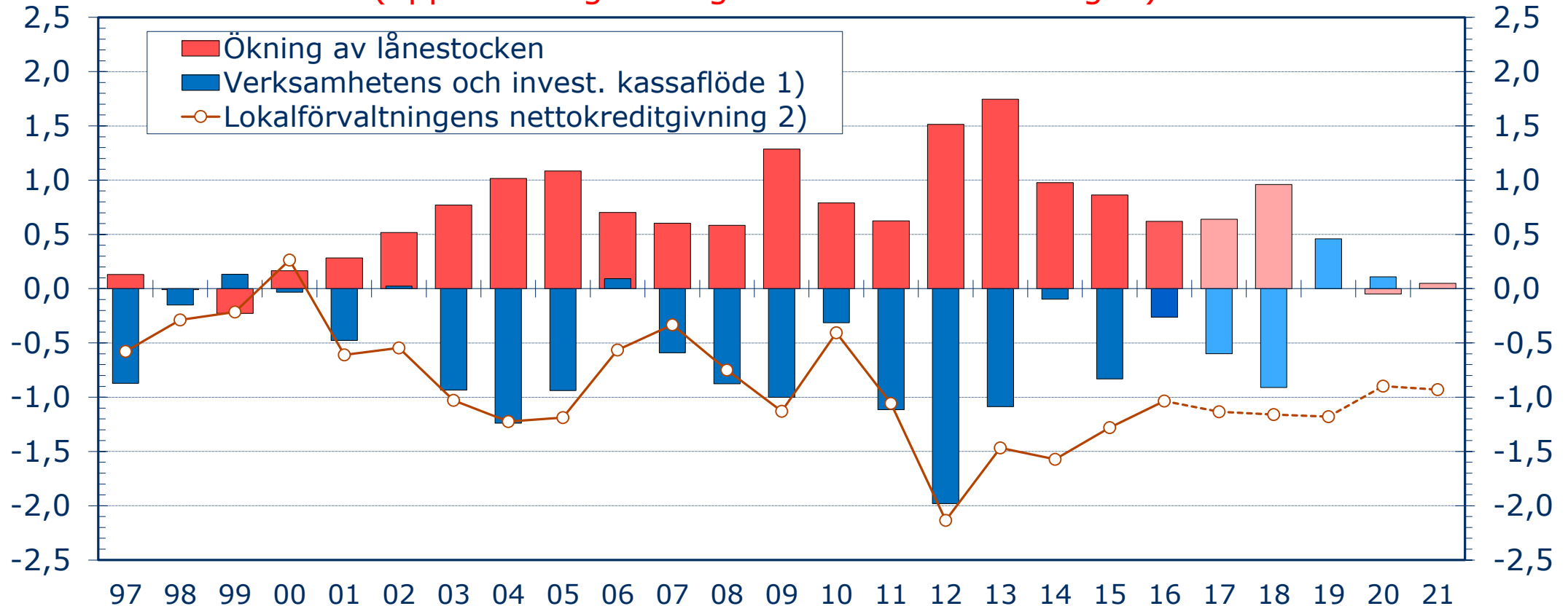

År 2010 innehåller räkenskapsperiodens resultat den bokföringsmässiga försäljningsvinst på cirka 0,95 miljard euro som kommunerna i huvudstadsregionen fick då samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) bildades.

År 2014 förbättrar bolagiseringen av kommunala affärsverk räkenskapsperiodens resultat med omkring 1,7 miljard euro

Det förbättrade årsbidraget och resultatet år 2019 beror på att det till kommunerna ännu redovisas skatter från tidigare skatteår där högre skattesatser och fördelningsandelar tillämpats.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde och lånestockens ändring inom kommunsektorn samt nettokreditgivningen inom lokalförvaltningen åren 1997-2021, md € (uppskattningar enligt hållbarhetsberäkningen)

1) Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde = Internt tillförda medel + Investeringar, netto

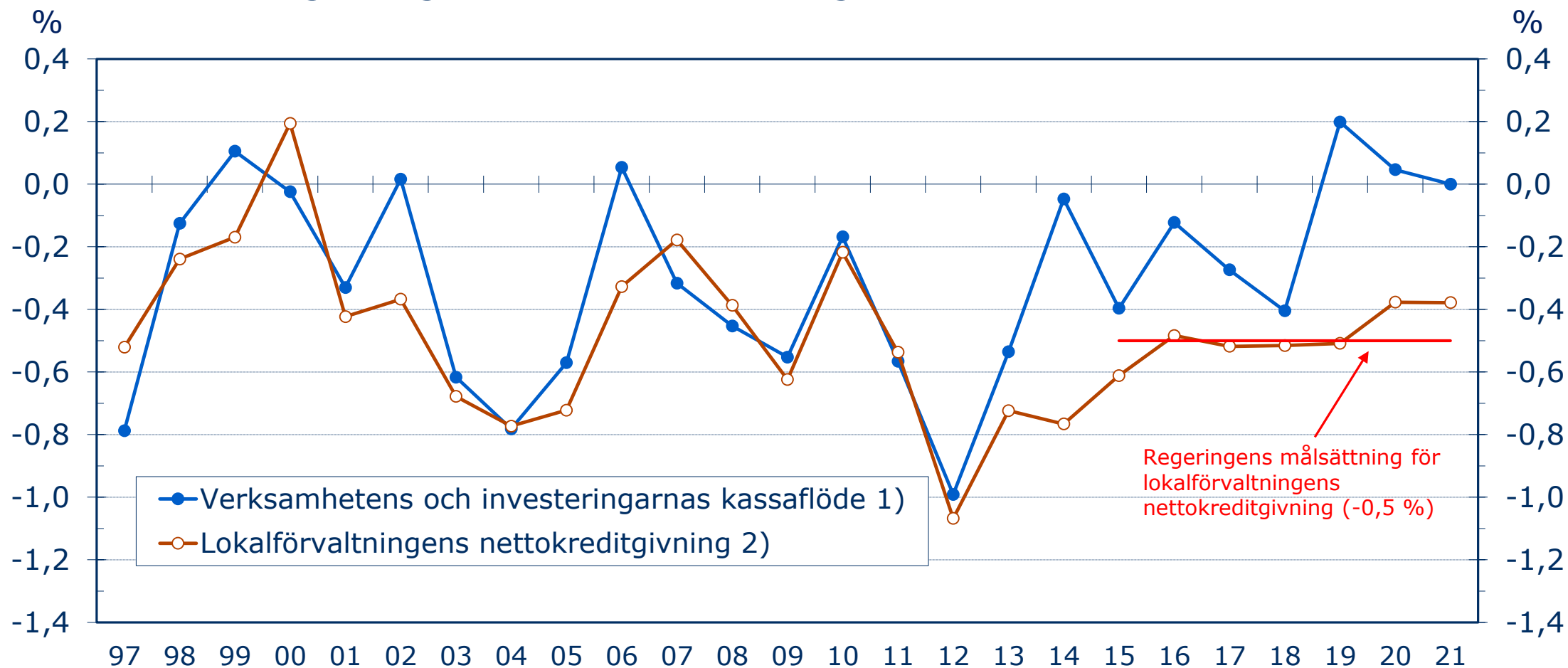
Internt tillförda medel = Årsbidrag + extraordinära poster, netto + korrektivposter till internt tillförda medel

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde är ett mellanresultat i finansieringsanalysen. Ett negativt belopp (underskott) beskriver att utgifter antingen måste täckas genom en minskning av de likvida medlen eller genom ökning av lånestocken. Ett positivt belopp (överskott) beskriver hur stor andel av kassaflödet som blir kvar till nettoutlåning, låneamorteringar och förstärkandet av kassan.

2) Lokalförvaltningens nettokreditgivning enligt nationalräkenskaperna = Skillanden mellan totalinkomsterna och totalutgifterna inom lokalförv.

Lånestockens ändring år 2019 saknas, eftersom lånestocken åren 2018 och 2019 inte är jämförbara med varandra.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde inom kommunsektorn samt nettokreditgivning inom lokalförvaltningen åren 1997-2021, % av BNP

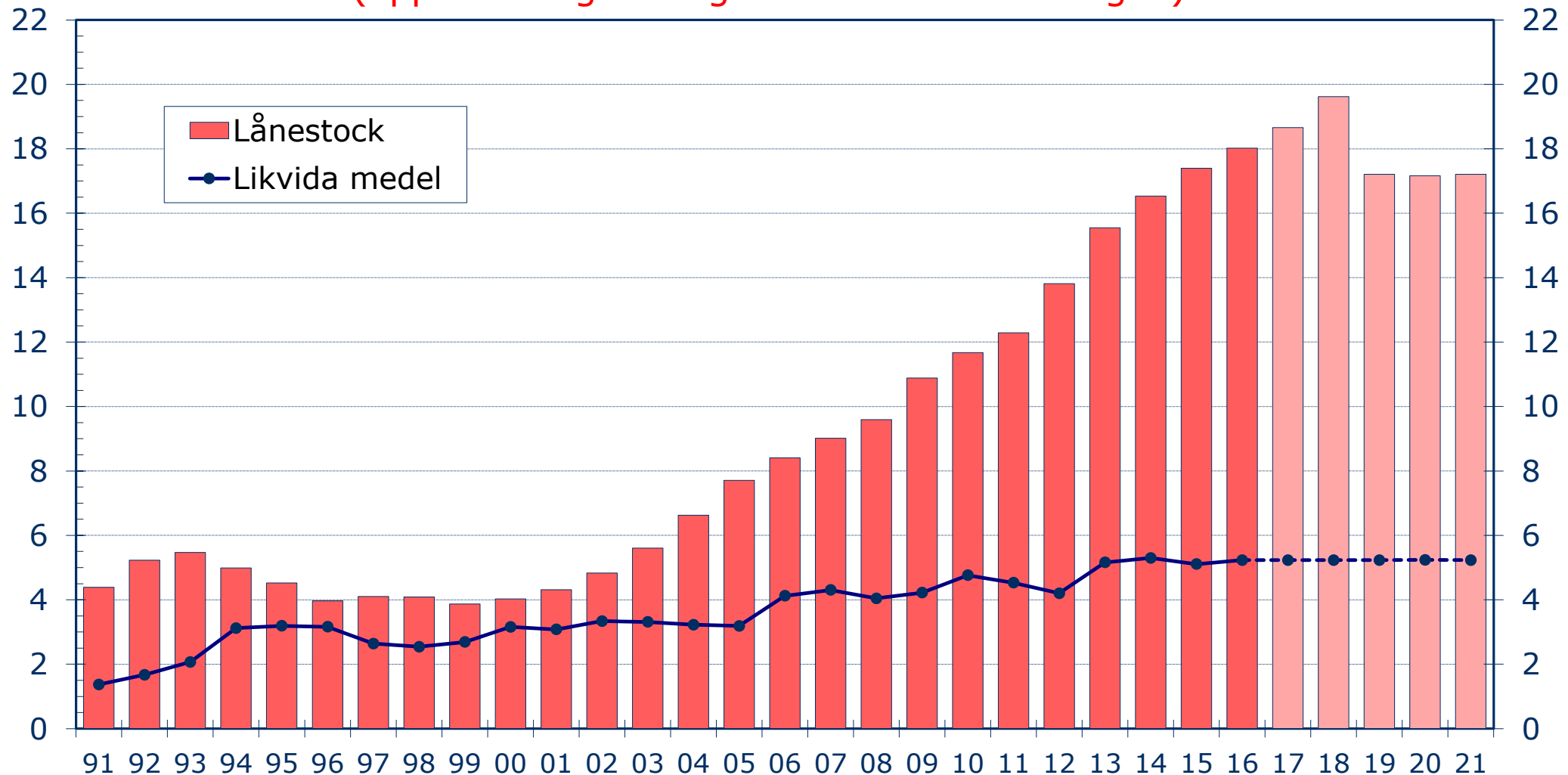

1) Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde = Internt tillförda medel + Investeringar, netto
 Internt tillförda medel = Årsbidrag + extraordinära poster, netto + korrektivposter till internt tillförda medel

2) Lokalförvaltningens nettokreditgivning enligt nationalräkenskaperna = Skillnaden mellan totalinkomsterna och totalutgifterna inom lokalförvaltningen

Kommunernas och samkommunernas lånestock och likvida medel 1991–2021, md €

(uppskattningar enligt hållbarhetsberäkningen)

Samkommunernas lån antas överflyttas till landskapen år 2019, ca. 2 md euro

Kommunernas och samkommunernas resultaträkning 2015–2021, md €

	2015	2016*	2017**	2018**	2019**	2020**	2021**
Verksamhetsinkomster	9,19	9,21	8,95	8,97	6,74	6,92	7,10
Verksamhetsutgifter	-36,75	-37,22	-36,42	-36,98	-17,13	-17,54	-18,00
Verksamhetsbidrag	-27,56	-28,00	-27,47	-28,01	-10,40	-10,62	-10,89
Skatteinkomster	21,77	22,07	21,83	22,40	11,73	11,42	11,55
Statsandelar	8,23	8,81	8,67	8,55	2,36	2,50	2,57
Finansiella poster, netto	0,25	0,26	0,26	0,24	0,27	0,27	0,27
Årsbidrag	2,70	3,15	3,29	3,17	3,95	3,57	3,49
Avskrivningar	-2,66	-2,63	-2,73	-2,83	-2,65	-2,75	-2,85
Extraordinära poster, netto	0,33	0,33	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29
Räkenskapsper. resultat	0,36	0,84	0,84	0,62	1,59	1,10	0,93
Förändring, %:							
Verksamhetsinkomster	-22,0	0,3	-2,8	0,2	-24,9	2,7	2,7
Verksamhetsutgifter	-4,4	1,3	-2,1	1,5	-53,7	2,4	2,6
Skatteinkomster	2,8	1,4	-1,1	2,6	-47,6	-2,6	1,1
Statsandelar	0,4	7,0	-1,7	-1,4	-72,4	5,9	2,9

År 2014 och 2015 påverkas posterna i resultaträkningen av bolagiseringen av kommunala affärsverk och yrkeshögskolor samt även statistikreformen.

År 2017 minskar verksamhetsinkomsterna och -utgifterna samt statsandelarna då faktureringen och utbetalningen av grundläggande utkomststødet flyttas över till FPA samt konkurrenskraftsavtalet.

Trots nedskärningen av skattesatsernas och samfundsskatteandelen förbättras ekonomin år 2019. Det beror på att det till kommunerna ännu redovisas skatter från tidigare skatteår där högre skattesatser och fördelningsandelar har tillämpats.

Kommunernas och samkommunernas finansieringsanalys 2015-2021, md €

	2015	2016*	2017**	2018**	2019**	2020**	2021**
Verksamhetens kassaflöde							
Årsbidrag	2,70	3,15	3,29	3,17	3,95	3,57	3,49
Extraordinära poster, netto	0,33	0,33	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29
Rättelsepost. till internt tillförda medel	-0,61	-0,56	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57
Investeringarnas kassaflöde							
Investeringsutgifter	-4,42	-4,23	-4,70	-4,85	-4,05	-4,10	-4,15
Finansieringsandelar för investeringar	0,19	0,20	0,23	0,25	0,20	0,19	0,19
Inkomster från försäljning av tillgångar	0,97	0,85	0,88	0,90	0,73	0,70	0,70
Verksamh. och investering. kassaflöde	-0,83	-0,26	-0,59	-0,81	0,55	0,08	-0,04
Finansieringens kassaflöde							
Förändringar i utlåningen	-0,24	-0,06	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05
Ökning av låfristiga lån	2,82	2,43	2,75	3,06	1,80	2,37	2,59
Minskning av långfristiga lån	-1,97	-1,96	-2,10	-2,20	-2,30	-2,40	-2,50
Förändring av kortfristiga lån	0,21	0,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga förändringar	0,16	-0,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Förändring av likvida medel	0,15	0,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Likvida medel 31.12.	5,11	5,23	5,24	5,24	5,24	5,24	5,23
Lånestock 31.12.	17,40	18,02	18,66	19,53	17,02	16,99	17,08

Kommunernas och samkommunernas ekonomi nu och i framtiden

De externa inkomsterna och utgifterna enligt
resultaträkningen och finansieringsanalysen
UPPSKATTNING FÖR ÅR 2017 ca. 44 Md

De externa inkomsterna och utgifterna enligt
resultaträkningen och finansieringsanalysen
SKISS ÖVER ÅR 2019 ca. 24 md €

